

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

PLANTING FOR KLIMA

Skognæringa Kyst 24.05.2017

Planting for klima

- Pilotår 2 av 3
- Siste plantesesong i 2018
- Evaluering
- 1.desember 2018: Siste rapportering frå direktorat til departement

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Aktiviteter i pilotår 2

6 Tilbyr gavepakke til klimaskogplanting

Delar av Rogaland gror ut lite produktiv skog. Nå vil styremedlemene motvære til skogplanting som ett klimatiltak og har løyd 15 millioner kroner til planting på nye areal.

Stig Håland

I helsepanelet i Helse og et godt liv ble det diskutert om klimatiltak som skal bli Rogaland i 2030. En av spørsmålene var om klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styremedlemene ønsker å knytte på de har i Rogaland og tilbyr 15 millioner til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

PLANTING PÅ NYE AREAL: Det er løyd 15 millioner kroner til planting på nye areal i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Nå kjem klimaskog

I dag blir det første trea i klimaskogplanting. De to kjem på Teningsdal.

RETNING
Rogaland er et av de mest produktive landbruksområdene i Norge. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Kimaskog på programmet

Vindfor kommuner er i samskipt med klimaskogplanting i Rogaland. Løyd er det skogplanting i Vikedal der det nye prosjektet skal påbegynnes.

RENE ANSARER

Vindfor kommuner er i samskipt med klimaskogplanting i Rogaland. Løyd er det skogplanting i Vikedal der det nye prosjektet skal påbegynnes. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

16 Skogplanting- en investering for framtida

Skogplanting er en investering for framtida. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Her i Rogaland er det løyd 15 millioner kroner til planting på nye areal. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Her vil vi planteklima

Her vil vi planteklima. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

16 Jaktar klimabønder

Jaktar klimabønder. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

FYLKESMANNEN INFORMERER Tilskot til skogtettering

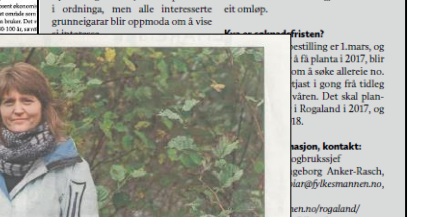
Rogaland er utvalgt som ett av tre fylker i pilotprosjektet «Planting av skog på nye areal som et klimatiltak». Bakgrunnen for klimatiltak er Norges internasjonale forpliktninger til å redusere global oppvarming. Det nye areala er opprettet og utvalgsgrensene er i utgangspunktet har ett liggende oppatt av CO₂.

Desse areala med lag produksjon kan erstatte med høyprodukt skog som både kan ta opp mer CO₂ og samundesamer gir tilgang til bio-energi som kan erstatte fossile energikilder.

Som ett initiativ, blir det gitt ett tilskot til det som dekket. Ordninga gir grunnneigar moglegheta til å auka verdien på egedomen samundesamer ein bidreg til et betre klima for kommende generasjonar.

Kven kan delta?
Kommunane Bjerkreim, Eigersund, Tysvær og Vindafjord er prioriterte i ordninga, men alle interesserte grunnneigar blir oppmoda om å vise seg fram.

fristen?
Søknadane er i mars, og å få planta i 2017, blir om å søke allerede no. I mars i 2017, blir om å søke allerede no. I mars i 2017, blir om å søke allerede no.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

16 Klimasatsing på granskog

Klimasatsing på granskog. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

15 millioner
Måler et årlig areal på 3000 dekar i Rogaland. Så langt er løyd 15 millioner kroner til planting, noe som vil dekke et areal på 3000 dekar i Rogaland. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting. Styret i Rogaland, ledet av Håland, har besluttet å gi 15 millioner kroner til klimatiltak som skogplanting. Dette er en gavepakke til klimatiltak som skogplanting.

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Pøbelgran
forbudt

Stopp statens
pøbelgran

@pobelgran

Startside

Om

Bilder

Liker/klakk

Notater

Innlegg

Opprett en side

Vil heller prioritera beita

Magnus Søylend er skeptisk til meir skogplanting i Rogaland. På garden familien hans driv, har det vore tradisjon for å utnytta beiteareala maksimalt med brenning av einer og kratt, og bygging av vegar for å koma til med husdyrgjødsel.

▼ Sjur Håland

Til saman disponerer samdrifra på Søylend i Gjesdal ti kilometer med gardsveggar for å nå 1.000 dekar med kulturbeite. Dei brukar berre husdyrgjødsel. Kløveren i beita styrer for at naturen sjølv styrer for nitrogentilførsla.

Kløver gir nitrogen

Norge har 1,5 millionar dekar innmark. Fylket rår over tredjeparten av desse ressursane, 500.000 dekar, i følgje Magnus Søylend. Han synar til Norsk Landbruksrådgiving som har rekna at med 30 prosent kløver i beita, vil plantene få tilført 9 kilo nitrogen per dekar frå lufta.

– Det betyr eit potensiale der me kan få 4.500 tonn reint nitrogen eller tilsvarende 16.000 tonn kalkamon ferdig spreidd på beita våre utan at eit einaste gram kunstgjødsel er tilført, illustrerer han.

Tilskotsmidlane til klimaskog burde heller vore brukte til beitestell og –rydding, meiner han.

Store beitevedrår

Søylend synar til at eit oppgjødsla og vekstet beite kan gi ei avling på 5-600 foreiningar per dekar gjennom vekstsesongen.

– Det betyr at beita har ein grasverdi på 1.500 kroner per dekar pluss tilskott kvart år. Om ein reknar at ein skog står i 100 år, og gir ein verdi på 12.000 kroner per dekar, vil beita ha gitt ein grasverdi på 150.000 kroner. Beita gir utbytte kvart år, i motsetnad til skogen, der det kan gå 100 år, ber renetapet stort, sier Magnus Søylend.

Tilskotsmidlane til klimaskog burde heller vore brukte til meir beitestell- og rydding, meiner bonde Magnus Søylend.

Sjølv har han ein granskog på kring 250 dekar som vart planta for 75 år sidan. Skogen ligg vanskeleg til. Det er ikkje råd å ta ut tømmer med effektive hogstmaskinar.

– Slik prisane på tre er no, er det langt frå rekningsvarande å hogga på tradisjonelt vis hjå meg. Skogen som blir teken ut no rundt om i Rogaland med hogstmaskinar, dekkar knapt utgiften til entreprenøren meiner han.

Okanar vil øydeleggja

Bonden trur at klimaendringane, med meir ekstremvær, vil gjera det vanskeleg å etablere skog i eit fylke som har mykje vind frå sør.

– Me får fleire okanar, som vil gjera skogen om til pinneved, spår han.

– Kva med klimaargumentet.

Meir skog gir meir karbonbinding?

– Ja, og den innsettsen kan gjerne intensiverast med meir planting og stell i dei områda av landet der skogen alt er etablert. Her i Rogaland må me prioritere beiteressursane og produsera verdiful mat.

Beita blir viktigare

– Det er planen å nytta areal som har høgni å gnu ut og som kanskje ikkje blir nytta. Her må det vel verna klimasmart å planta effektive skog?

– Eg trur det blir vanskeleg å i dei heile å entreprenørane til å hogga desse små felta, når den tid kjem, meiner han. – Er det så beitt og utligningsleg at du ikkje kan beita, kan du heller ikkje planta skog. Det må uansett ikkje nyttast stikagran, ho speier seg verre enn tistlar og er som eit ugutras å rekna for oss beitebrukarar.

Magnus Søylend held fram at det blir fleire munnar å metta, og at det slett ikkje er sikkert at tilgangen og prisen på kraftfôr blir som i dag. At nydyringspotensialet og tilgangen på jord er avgrensa, talar i følgje bonden for at beita blir ein stadig viktigare ressurs framover. Skog vil han ikkje ha.

– Å binde opp areal i fleire generasjonar for knappar og glassbilete har eg ikkje sans for. Vi kjerner ikkje verda om 40 år – å binde areal i 100 år er ikkje vegen å gå. Dette etter mi meining også redusera verdien på gardenane.

KLIMASKOG AV GRAN

Den beste løsningen samlet sett

Planting av skog for å binde karbon fra atmosfæren omtales av FN's klimapanel som en forutsetning for at vi skal klare å nå det såkalte togradsmålet. Når vi

Planting av gran som klimaskog vil ikke medføre en ny periode med fiskedød på Vestlandet.

tillegg til selve karbonbindingen gjennom fotosyntese gir videre lagring av karbonet i produkter en stor klimagevinst. Bygningsvirke er å foretrekke, det har lang levetid og vil erstatte klimaverstingene stål og betong.

Videregjødsel og substitusjon fordrer tømmer av god kvalitet. Gran fra Vestlandet har ypperlig kvalitet, og skurtammer andelen er høyere her enn i andre deler av landet. Løst trevirke og dårlig kvalitet er en seglvet nytte som ikke stemmer med virkeligheten.

Jordsmonn er viktig for klimaskog på mange måter. Ikke bare fordi det avsettes mye karbon også her, dessuten er område tilplantes. Ulike tresorter klarer seg ulikt avhengig av eksisterende jordsmonn. Varmekjære tresorter fordrer i regelen god jord for å vokse godt mens gran vil klare seg på langt mer skinn mark. Apne arealer aktuelle for tilplanting av klimaskog er sjelden de samme arealene som varmekjære tresorter vil trives på, god jord er i bruk eller grov fort igjen.

Minne beste alternativ ligger alle i granskog. Problematikken rundt forsuring av vann og vassdrag grunnet granplanting må sees i riktig skala. Det er en vesensforskjell mellom svellelyse holdig regn og barmåler i bekken. Planting av gran som klimaskog vil ikke medføre en ny periode med fiskedød på Vestlandet.

Det finnes naturlig bestand av gran i Lund kommune og Suldal kommune. Høyst trolig har det også historisk vært gran i de store

områdene som har blitt avskoget i Rogaland. Norsk gran hører naturlig hjemme i hele Rogaland.

Tilbudet som nå går ut til grunneiere om å få tilplante sine arealer helt gratis med kvalitetstømmer, er fantastisk godt. Alle gårdbrukere som eier arealer gjengrodd med kratt og dumbyrk, kan se på dette som en gylden mulighet til å øke verdien på gården og å få satt ellers uproductive arealer i produksjon – en produksjon som er i tråd med politikernes ønsker og et globalt behov for å senke innholdet av CO2 i atmosfæren. Skogselskapet oppfordrer grunneiere med aktuell areal til å kontakte skogsansvarlig i sin kommune for en vurdering.

Skogselskapet i Rogaland er glade for engasjementet som blir vist for skogsaken og ønsker en diskusjon rundt hvordan klimaskogplanting bør skje hjertelig velkommen. Dagens klimaskogprosjekt er kun oppstarten av en periode med skogplanting som

vil vare. Når man skal forme et landskap for flere generasjoner framover, gjelder det å gjøre gode vurderinger der alle hensyn er tatt med.

Skogselskapet er enig i at det burde foreligge flere valgmuligheter som kan norsk gran. Grunneiere er den som avgjør om det skal plantes eller ikke. Grunneier bør få velge mellom hele spekteret av tilgjengelige treslag. Da vil det kunne binde mer karbon og være større muligheter for å skape et variert landskapsbilde som gir biologisk mangfold. Skogselskapet i Rogaland håper at når hovedprosjektet kommer i gang vil alle treslag, utemlandske som hjemmehørende, være tilgjengelige. Grunneiere bør velleses grundig før de selv får bestemme om maksimal verdiskaping og karbonbinding er å foretrekke, eller om det er ønskelig med lavere karbonbinding av andre hensyn enn klima på sitt areal.

ERIK FAYE-SCHJØLL,
Skogselskapet i Rogaland

NATIONEN

På 10 år har 270 kvadratkilometer granskog blitt til krattskog. Den produserer lite klimaeffekt og null tømmer, sier fylkesskogsjef Stein Bomo i Rogaland. Foto: Hans Bårdsgård

Ti fotballbaner granskog forsvinner – hver dag

Staten vil plante ny klimagranskog. Samtidig har 270.000 dekar skog forsvunnet fra kystfylkene på 10 år. Skogeierne hogger, men planter ikke.

Status - Nordland

- Planting: 500 dekar
- Treghet i kommunen
- Grunneigarar trenger modning
- Skogpådrivare gir resultat

Status – Nord-Trøndelag

- Planting: 350 dekar
- Krevjar mye rådgiving
- Høgt kostnadsnivå per plante
- Testar ut bruk av klimakvoter

Status - Rogaland

- Planting: 1080 dekar
- Tidkrevjande å selje inn
- «Skog er ugras»
- Tett oppfølging – både kommune og grunneigar
- Pådrivar for å komme nærmare grunneigarane
- Ordinært skogbruk

Evaluering av pilotfasen

- Forslag presentert for KLD og LMD – ikkje ferdigstilt
- Evaluering i fire deler:
 - Klimaeffektar
 - Miljøverdiar og naturmangfald
 - Næring
 - Organisering

Fornøyd ordfører i Bjerkreim

Metode for evaluering

- Rapporter frå fylka (årleg)
- Dokumentanalyse, intervjuar, spørreundersøking, feltundersøking og samfunnsøkonomiske berekningar
- Intern vurdering av organisering og kommunikasjon
- Ekstern vurdering av effektar på biologisk mangfald, klima og næring

Tidsplan

- Dialogmøte 24.-25.okt 2017
- Februar 2018 – utlyse ekstern sluttevaluering
- Mai-sep 2018 – utføre
- Desember 2018 – rapportering til KLD og LMD

Nasjonal ordning

- Klimaskogplanting inn i overordna styringsdokumenter (strategi for jordvern), energi- og klimaplaner
- Redusere byråkrati der det er mogeleg
- Kostnadstak
- Minsteareal
- Klimakvoter?